

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΤΡΙΤΗ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2006
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

1. Διδαγμένο κείμενο από το πρωτότυπο.
Πλάτωνος Πρωταγόρας, 322Α-323Α.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας, πρῶτον μὲν διὰ τὴν τοῦ θεοῦ συγγένειαν ζῶων μόνον θεοὺς ἐνόμισεν, καὶ ἐπεχείρει βωμούς τε ἰδρύεσθαι καὶ ἀγάλματα θεῶν· ἔπειτα φωνὴν καὶ ὀνόματα ταχὺ διηρθρώσατο τῇ τέχνῃ, καὶ οἰκήσεις καὶ ἐσθῆτας καὶ ὑποδέσεις καὶ στρωμνὰς καὶ τὰς ἐκ γῆς τροφὰς ἡύρετο. Οὕτω δὴ παρεσκευασμένοι κατ' ἀρχὰς ἄνθρωποι ὄκουν σποράδην, πόλεις δὲ οὐκ ἦσαν· ἀπώλλυντο οὖν ὑπὸ τῶν θηρίων διὰ τὸ πανταχῇ αὐτῶν ἀσθενέστεροι εἶναι, καὶ ἡ δημιουργικὴ τέχνη αὐτοῖς πρὸς μὲν τροφήν ἱκανὴ βοηθὸς ἦν, πρὸς δὲ τὸν τῶν θηρίων πόλεμον ἐνδεής – πολιτικὴν γὰρ τέχνην οὐπω εἶχον, ἧς μέρος πολεμική – ἐζήτουν δὴ ἀθροίζεσθαι καὶ σῶζεσθαι κτίζοντες πόλεις· ὅτ' οὖν ἀθροισθεῖεν, ἡδίκουν ἀλλήλους ἅτε οὐκ ἔχοντες τὴν πολιτικὴν τέχνην, ὥστε πάλιν σκεδαννύμενοι διεφθείροντο. Ζεὺς οὖν δείσας περὶ τῷ γένει ἡμῶν μὴ ἀπόλοιτο πᾶν, Ἑρμῆν πέμπει ἄγοντα εἰς ἀνθρώπους αἰδῶ τε καὶ δίκην, ἵν' εἶεν πόλεων κόσμοι τε καὶ δεσμοὶ φιλίας συναγωγοί. Ἐρωτᾷ οὖν Ἑρμῆς Δία τίνα οὖν τρόπον δοίῃ δίκην καὶ αἰδῶ ἀνθρώποις· «Πότερον ὥς αἱ τέχναι νενέμηνται, οὕτω καὶ ταύτας νείμω; Νενέμηνται δὲ ὥδε· εἷς ἔχων ἰατρικὴν πολλοῖς ἱκανὸς ἰδιώταις, καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοί· καὶ δίκην δὲ καὶ αἰδῶ οὕτω θῶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἢ ἐπὶ πάντας νείμω;» «Ἐπὶ πάντας», ἔφη ὁ Ζεὺς, «καὶ πάντες μετεχόντων· οὐ γὰρ ἂν γένοιτο

πόλεις, εἰ ὀλίγοι αὐτῶν μετέχοιεν ὥσπερ ἄλλων τεχνῶν· καὶ νόμον γε θῆς παρ' ἐμοῦ τὸν μὴ δυνάμενον αἰδοῦς καὶ δίκης μετέχειν κτείνειν ὥς νόσον πόλεως».

Να απαντήσετε στα παρακάτω :

- A)** Από το κείμενο, που σας δίνεται, να μεταφράσετε στη νέα ελληνική γλώσσα το απόσπασμα: «**Οὕτω δὴ ... ἀνθρώποις**».

Μονάδες 10

- B1)** Να σχολιάσετε ερμηνευτικά την πλατωνική φράση «**ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας**».

Μονάδες 10

- B2)** Να εξηγήσετε γιατί κατά τον μύθο του Πρωταγόρα η αἰδώς και η δίκη λειτουργούν ως «**πόλεων κόσμοι καὶ δεσμοὶ φιλίας συναγωγοί**».

Μονάδες 10

- B3)** Λαμβάνοντας υπόψη αφενός το απόσπασμα του πρωτοτύπου κειμένου «**Οὕτω δὴ ... διεφθείροντο**» και αφετέρου το μεταφρασμένο απόσπασμα «**Το μάθημα ... ισχυρίζομαι πως διδάσκω**», που ακολουθεί, να αναφέρετε πώς παρουσιάζεται η **πολιτική τέχνη**.

Πλάτωνος Πρωταγόρας 318 Ε

«Το μάθημα [το οποίο διδάσκω] είναι η **εὐβουλία**, η σωστή σκέψη και λήψη αποφάσεων τόσο για τα θέματα που αφορούν τα **οἰκεῖα**, την ιδιωτική ζωή, πώς δηλαδή να διευθετεί κανείς με τον καλύτερο τρόπο τα ζητήματα του **οἴκου** του, όσο και για τα θέματα που αφορούν την πόλη, ώστε να είναι κανείς όσο γίνεται πιο ικανός να πράξει και να μιλήσει για τα πολιτικά θέματα».

«Ἄραγε», εἶπα ἐγὼ [δηλ. ὁ Σωκράτης, πού ἀφηγεῖται τὴ συζήτησή του μετὰ τὸν Πρωταγόρα σὲ τρίτο φίλο του], «παρὰ κολουθῶ σωστά τὰ λεγόμενά σου; Γιατί ἀπ' ὅ,τι καταλαβαίνω, μιλάς γιὰ τὴν πολιτικὴ τέχνη καὶ ἐννοεῖς πὼς ἀναλαμβάνεις νὰ κάνεις τοὺς ἄνδρες ἀγαθοὺς πολῖτες».

«Αὐτὸ ἀκριβῶς, Σωκράτη», εἶπε, «εἶναι τὸ μάθημα πού ἰσχυρίζομαι πὼς διδάσκω».

Μονάδες 10

B4) Τι γνωρίζετε γιὰ τὴ Σωκρατικὴ ἀμφισβήτηση;

Μονάδες 10

B5) Νὰ γράψετε δύο ὁμόρριζες λέξεις τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας, ἀπλές ἢ σύνθετες, γιὰ καθεμιὰ ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου:

μετέσχε, διηρθρώσατο, οἰκήσεις, νενέμηνται, συναγωγοί.

Μονάδες 10

2. Αἰδίδακτο κείμενο.

Λυσίου, [Δήμου καταλύσεως] ἀπολογία 25-26

Ἄξιον δὲ μνησθῆναι καὶ τῶν μετὰ τοὺς τετρακοσίους πραγμάτων· εὖ γὰρ εἴσεσθε ὅτι, ἃ μὲν οὗτοι συμβουλεύουσιν, οὐδεπώποτε ὑμῖν ἐλυσιτέλησεν, ἃ δ' ἐγὼ παραινῶ, ἀμφοτέραις ἀεὶ ταῖς πολιτείαις συμφέρει. Ἴστε γὰρ Ἐπιγένη καὶ Δημοφάνη καὶ Κλεισθένη ἰδίᾳ μὲν καρπωσαμένους τὰς τῆς πόλεως συμφοράς, δημοσίᾳ δὲ ὄντας μεγίστων κακῶν αἰτίους. Ἐνίων μὲν γὰρ ἔπεισαν ὑμᾶς ἀκρίτων θάνατον καταψηφίσασθαι, πολλῶν δὲ ἀδίκως δημεῦσαι τὰς οὐσίας, τοὺς δ' ἐξελάσαι καὶ ἀτιμῶσαι τῶν πολιτῶν· τοιοῦτοι γὰρ ἦσαν ὥστε τοὺς μὲν ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι, τοὺς δὲ μηδὲν ἡδίκηκότας εἰς ὑμᾶς εἰσιόντες ἀπολλύναι.

Να απαντήσετε στα παρακάτω :

Γ1) Να μεταφράσετε στη νέα ελληνική γλώσσα το παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 20

Γ2α) Να γράψετε τις παρακάτω λέξεις στη δοτική πτώση του ιδίου αριθμού και γένους:

πραγμάτων, τῆς πόλεως, ὄντας, ἐνίων, μεγίστων.

Μονάδες 5

Γ2β) Να γράψετε τον ζητούμενο τύπο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου :

μνησθῆναι: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής στον ίδιο χρόνο και στην ίδια φωνή.

συμβουλεύουσιν: το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του αορίστου στην ίδια φωνή.

συμφέρει: το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή.

ὄντας: τη μετοχή του μέλλοντα στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση.

ἔπεισαν: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στη μέση φωνή.

Μονάδες 5

Γ3) Να γίνει συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων του κειμένου: **μνησθῆναι, οὔτοι, τὰς τῆς πόλεως, δημεῦσαι, τῶν πολιτῶν.**

Μονάδες 10

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνον τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Δεν θα μεταφέρετε στο τετράδιο τα κείμενα και τις παρατηρήσεις.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοτυπιών, αμέσως μόλις σας παραδοθούν.
Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τη φωτοτυπία.
3. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας ό,τι σας ζητείται από το διδαγμένο κείμενο και ολόκληρο το αδίδακτο.
4. Να απαντήσετε σε όλα τα ζητούμενα.
5. Διάρκεια εξέτασης : τρεις (3) ώρες.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοτυπιών.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ